

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ БОРОТЬБИ ПРОТИ ТЕРОРИЗМУ ТА ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семекліт Єгор Валерійович,

студент 1 групи 4 курсу

ІПЮК для СБУ НЮУ ім. Я. Мудрого

Іванов Станіслав Миколайович,

кандидат технічних наук, доцент,

старший науковий співробітник

НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку

НАПрН України

Historical moments that have taken place with our country over the last 5 years can't but reflect on the economy of the state and everyday life of people. Financial tracking is an important component of the fight against criminal, terrorist organizations and provocations from the intelligence services of other states. The article is devoted to the disclosure of the possibilities of financial monitoring at this stage and the potential for development in the future. This topic is relevant and necessary at this stage of development of Ukraine.

Keywords: financial monitoring; primary subject financial monitoring; state monitoring; internal financial monitoring.

Исторические моменты, которые происходят с нашей страной последние 5 лет не могут не иметь отражения на экономике государства и повседневной жизни людей. Финансовый мониторинг является важной составляющей борьбы с преступными, террористическими организациями и провокациями со стороны спецслужб других государств. Статья посвящена раскрытию возможностей финансового мониторинга на данном этапе и потенциала развития в будущем. Данная тема является актуальной и необходимой на данном этапе развития Украины.

Ключевые слова: финансовый мониторинг; субъект первичного финансового мониторинга; государственный мониторинг; внутренний финансовый мониторинг

На даному етапі розвитку Україна переживає не найлегші часи, революція гідності, анексія Криму, загострення ситуації в Луганській та Донецькій областях. Усі ці явища в комплексі створюють проблеми для економіки країни, руйнуючи її все більше і більше. Як наслідок суб'єкти первинного фінансового моніторингу, у відповідності до своїх обов'язків, визначених в ст. 6 ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» в редакції від 24.11.2018, повинні зробити все, аби особи причетні до даних дій були позбавлені фінансової підтримки.

Відповідно до ст. 1 Закону України, фінансовий моніторинг це сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу. Ст. 6 цього ж закону визначає 26 пунктів, які зобов'язані виконувати суб'єкти первинного фінансового моніторингу, а ст. 15 зазначає фінансові операції, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу. До таких відносяться операції сума яких дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень.

Але більш необхідною та важливою в даний час є ст.16, в якій зазначено підстави для проведення внутрішнього фінансового моніторингу, а саме, коли підозри суб'єкта первинного фінансового моніторингу ґрунтуються на :

– критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

– встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

– типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом.

Тобто, якщо у суб'єкта фінансового моніторингу виникають сумніви, щодо законності одержання коштів, які використовуються для здійснення фінансової операції або є достатні підстави вважати, що гроші отримані внаслідок вчинення кримінального правопорушення передбаченого Кримінальним Кодексом України, він зобов'язаний здійснити перевірку, щодо законності отримання грошових коштів, здійснити верифікацію та вивчення клієнта, а якщо є необхідність уточнити інформацію про клієнта у порядку передбаченому законодавством.

Якщо є обґрунтовані підстави вважати, що діяльність або активи особи, яка стала об'єктом фінансового моніторингу, отримані внаслідок вчинення злочину, то відповідний суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити спеціально уповноважений орган. Правовий статус відповідального працівника визначається в ст.7.

В Україні існує два рівні фінансового моніторингу: первинний та державний. До суб'єктів державного моніторингу належать Національний Банк України, Державна служба фінансового моніторингу, Міністерство юстиції, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання фінансових послуг України. Відповідно до своїх прав та обов'язків, які визначено в ст.14 вони здійснюють фінансовий моніторинг щодо небанківських фінансових установ - резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків), платіжних організацій платіжних систем

та учасників чи членів платіжних систем, суб'єктів господарювання, які проводять лотереї, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторських фірм, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку, нотаріусів, адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань і суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги, операторів поштового зв'язку, товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами, суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

У відповідності до закону суб'єкти після отримання інформації про фінансову операцію, яка викликає підозри мають забезпечити її аналіз та прийняти рішення, щодо направлення такої інформації до Державної служби фінансового моніторингу та Служби безпеки України. Суб'єкт фінансового моніторингу, з метою захисту від злочинців, які бажають розпорядитись активами, отриманими незаконним шляхом, може відмовитись від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно з цим Законом підлягає фінансовому моніторингу, що зазначено в ст.10 закону. А у відповідності до ст.17 цього ж закону з метою попередження та зменшення ризиків терористичних актів на території України можуть зупинятися фінансові операції, які проводяться для вчинення або внаслідок вчинення злочину та повідомляти про це Державну службу фінансового моніторингу.

Також ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» визначає відповідальність за порушення даного закону. Дані норми закріплені в розділі VIII та визначають відповідальність для осіб, які отримали кошти злочинним шляхом, а також відповідальність суб'єктів фінансового моніторингу за неподання або несвоєчасне подання інформації спеціально уповноваженому органу.

Фінансовий моніторинг є важливою складовою та невід'ємною частиною боротьби з тероризмом, провокаціями, вчиненням злочинів та отримання за це коштів. Моніторинг дає можливість покара-

ти винних у вчиненні злочинів та не дати їм скористатися грошима, отриманих внаслідок вчинення злочинів. Фінансовий моніторинг є досить перспективною гілкою боротьби зі злочинною діяльністю на території України та за її межами. Будь яка діяльність потребує грошових коштів, але завдяки даному контролю держава зможе слідкувати за переказами на фінансування злочинної діяльності та не допускати їх. В майбутньому законодавство, щодо протидії легалізації доходів отриманих злочинним шляхом обов'язково має бути розширено та розвинуто на прикладі європейських країн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 24.11.2018 №1702-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 50–51. ст. 2057.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Шевченко Ольга Олегівна,

студентка 4 курсу

ІПЮК для СБУ

НЮУ імені Ярослава Мудрого

Шовкопляс Ганна Миколаївна,

кандидат юридичних наук, доцент

кафедри господарського права

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

старший науковий співробітник НДІ ПЗІР НАПрН України

At the stages of the development of a market economy, there is a growing risk of loss of property and profits, which generates demand for the services of insurance companies. The current state of the insurance market of our state takes far not the leading place in the world arena. However, identifying problems,